

ПРОГРАМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

УКРАЇНСЬКА МОВА 10 клас

Підручники:

«Українська мова (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Ющук, І. П. (2018)

<https://lib.imzo.gov.ua/xmlui/handle/123456789/275>

«Українська мова (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Шевчук, С. В. (2018)

<https://lib.imzo.gov.ua/xmlui/handle/123456789/110>

«Українська мова (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Голуб, Н. Б; Новосьолова, В. І. (2018)

<https://lib.imzo.gov.ua/xmlui/handle/123456789/268>

«Українська мова (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Глазова, О.П. (2018)

<https://lib.imzo.gov.ua/xmlui/handle/123456789/275>

«Українська мова (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Авраменко, О. М. (2018)

<https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/80>

«Українська мова (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Заболотний, О. В.; Заболотний, В. В. (2018)

<https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/90>

Рекомендована література:

Словники України on-line

<http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

Український правопис

<http://izbornyk.org.ua/pravopys/pravopys2015.htm>

Українська мова за професійним спрямуванням підручник Шевчук С.В., Клименко І.В. (2011)

http://www.dut.edu.ua/uploads/1_666_15833608.pdf

Енциклопедія «Українська мова» – розміщено на сайті Ізборник

<http://litopys.org.ua/>

Томан Іржі «Мистецтво говорити» / Пер. з чес. В.І. Романця. – 3-е вид. – К.: Україна, 1996.

І семестр

Семестрова контрольна робота № 1

№	Розділ/тема	Зміст навчального матеріалу	Джерела інформації
1	ВСТУП Лексикографія	Сучасні лексикографічні джерела: словники, довідкова література (зокрема на електронних носіях). Їхні інформативна й нормативна	Лексикографія (стаття з енциклопедії «Українська мова») http://litopys.org.ua/ Словники у професійному

		функції. Основні типи словників. Довідкові медіаресурси.	мовленні. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури ст. 72-77 http://www.dut.edu.ua/uploads/1_666_15833608.pdf
2	ПОНЯТТЯ НОРМИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ		
2.1	Лексична норма	<p>Нормативне й ненормативне мовлення. Типи норм. Лексична помилка. Лексичне значення слова. Слово і контекст; залежність значень слова від контексту. Слововживання: вибір слова, лексична сполучуваність. Слова власне українські й запозичені. Виправдані й небажані запозичення. Лексичні й фразеологічні синоніми, антоніми. Синонімічне багатство української мови. Пароніми. Запобігання помилок у вживанні паронімів. Найпоширеніші випадки порушення лексичної норми. Кальки з інших мов, недоречне вживання українських слів у невластивому їм значенні. Основні групи фразеологізмів, багатозначність, синонімія й антонімія фразеологізмів. Уживання слів у фразеологізмах відповідно до їхнього стилістичного забарвлення. Утвердження лексичної норми в словниках української мови (повторення й узагальнення). <u>Основні поняття й терміни.</u> Мовна норма. Синоніми. Антоніми. Омоніми. Пароніми. Фразеологізми. Евфемізми. Калька.</p>	<p><u>Норма мовна</u> (стаття з енциклопедії «Українська мова») http://litopys.org.ua/</p> <p><u>Мовні норми</u> ст. 19-49 http://www.dut.edu.ua/uploads/1_666_15833608.pdf</p> <p>Відео: проєкт ЗНО Українська мова. Групи слів за значенням, походженням, уживанням та емоційним забарвленням https://www.youtube.com/watch?v=F-XDNRO3WHQ</p> <p>Фразеологізми та їхні властивості. Фразеологізми-синоніми та фразеологізми-антоніми https://www.youtube.com/watch?v=fBpFn5d36jU</p> <p>Відео: проєкт ЗНО Українська мова. Лексичні помилки https://www.youtube.com/watch?v=MGCy-p7A7Ps</p> <p>Відео: Лексичні помилки https://www.youtube.com/watch?v=NA7kBvWoR_Q</p>
3	ПРАКТИЧНА РИТОРИКА		
3.1	Риторика як мистецтво, наука, навчальна дисципліна	<p>Роль риторики в сучасному світі. Мовленнєва ситуація. Елементи мовленнєвої ситуації (мовець (адресат), слухач (аудиторія), предмет мовлення, умови успішного спілкування. Особистість мовця (чарівність,</p>	<p>Відео: проєкт ЗНО Українська мова. Текст. Типи мовлення https://www.youtube.com/watch?v=hl6hVJ4q8SE</p> <p>Відео: проєкт Суспільний</p>

		<p>артистизм, впевненість у собі, щирість, обізнаність, об'єктивність, доброзичливість). Риси гарного співрозмовника. Вимоги до мовлення оратора. Комунікативний стан мовця. Аудиторія (слухач, слухачі). Види слухання. Мета слухання. Моделювання аудиторії. Контакт з аудиторією. Прийоми налагодження контакту.</p> <p>Текст як одиниця спілкування. Етапи підготовки тексту виступу. Види читання і записування тексту виступу. Естетика тексту.</p> <p>Ефективність мовлення. Стратегія і тактика мовленнєвої поведінки. Комунікативний намір.</p> <p>Мовленнєвий вчинок. Мовленнєва подія.</p> <p><u>Основні поняття й терміни</u></p> <p>Риторика. Спілкування. Слухання. Аудиторія. Текст.</p>	<p>університет. Ораторське мистецтво – наука аргументів та доводів https://www.youtube.com/watch?v=-UCrTJ9BPYw</p> <p>Відео: Як говорити так, щоб вас хотілося слухати TED https://www.youtube.com/watch?v=XMqKv_Y63fI</p> <p>Спілкування ст. 149-164 Публічний виступ ст. 180-187 http://www.dut.edu.ua/uploads/1_666_15833608.pdf</p> <p>Відео: Промова Стіва Джобса https://www.youtube.com/watch?v=kDAVH21RdOo</p>
2	ПОНЯТТЯ НОРМИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ		
2.2	Орфоепічна норма	<p>Орфоепічна помилка. Орфоепічний словник.</p> <p>Поняття милозвучності. Чергування у//в, і//й як засіб милозвучності.</p> <p>Основні правила вимови голосних звуків.</p> <p>Основні правила вимови приголосних звуків.</p> <p>Наголос. Основні правила наголошування слів.</p> <p>Нормативний наголос.</p> <p>Варіантне наголошування слів в українській мові.</p> <p>Словорозрізнявальний наголос.</p> <p>Форморозрізнявальний наголос.</p> <p>Діалектний наголос.</p> <p>Складні випадки наголошування слів.</p> <p><u>Основні поняття й терміни</u></p> <p>Орфоепія. Милозвучність. Наголос</p>	<p>Відео: Запам'ятати правильний наголос? Легко! https://www.youtube.com/watch?v=wMdTR9EQ1t0</p> <p>Відео: Наголос. Тест-самоперевірка https://www.youtube.com/watch?v=jTM1xZ5m7Bo</p> <p>Відео: Дзвінки та глухі приголосні https://www.youtube.com/watch?v=KIBCZZX2Q8</p> <p>Мовні норми ст. 20-27 http://www.dut.edu.ua/uploads/1_666_15833608.pdf</p> <p>Орфоепічний словник http://chtyvo.org.ua/authors/Pohri_bnyi_Mykola/Orfoepichnyi_slovnuk/</p>

II семестр

Семестрова контрольна робота № 2

№	Розділ/тема	Зміст навчального матеріалу	Джерела інформації
2	ПОНЯТТЯ НОРМИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ		
2.3	Орфографічна норма	<p>Орфограма. Орфографічна помилка. Орфографічний словник. Принципи української орфографії. Ненаголошені е, и в корені слова. Апостроф. Позначення м'якості приголосних. Чергування голосних. Чергування приголосних в українській мові. Зміни приголосних при збігові їх у процесі словотворення. Спрощення приголосних. Подвоєння та подовження приголосних. Правопис префіксів. Правопис суфіксів. Уживання великої літери. Правила перенесення слів із рядка в рядок. Написання складних слів разом, окремо, з дефісом. Написання слів іншомовного походження. Правило «дев'ятки». Складні випадки написання прізвищ. Складні випадки написання географічних назв. Розрізнення прислівників і співзвучних сполук (<i>збоку – з боку, зрештою – з рештою, всередині – в середині</i> тощо). Правила написання їх. Написання не, ні з різними частинами мови Правила графічних скорочень слів. <u>Основні поняття і терміни.</u> Орфограма.</p>	<p>Український правопис http://izbornyk.org.ua/pravopys/pravopys2015.htm</p> <p>Відео: проект ЗНО Українська мова. Апостроф https://www.youtube.com/watch?v=9VB9tL-7zxY</p> <p>Відео: проект ЗНО Українська мова. М'який знак https://www.youtube.com/watch?v=KokXRITeXQ</p> <p>Відео: проект ЗНО Українська мова. Спрощення в групах приголосних https://www.youtube.com/watch?v=LOJrcl6Pbjc</p> <p>Відео: Подвоєння в іншомовних словах. https://www.youtube.com/watch?v=Aut2THiFXxs</p> <p>Відео: проект ЗНО Українська мова. Правопис префіксів https://www.youtube.com/watch?v=9dqZTKZU-eE</p> <p>Відео: проект ЗНО Українська мова. Правопис власних назв https://www.youtube.com/watch?v=SC9HSPmh-f0</p> <p>Відео: проект ЗНО Українська мова. Правопис слів іншомовного походження https://www.youtube.com/watch?v=eQu2Gkmnylk</p> <p>Відео: проект ЗНО Українська мова.</p>

			<p>Правопис слів іншомовного походження https://www.youtube.com/watch?v=eQu2Gkmnylk</p> <p>Відео: проект ЗНО Українська мова. Правопис НЕ з різними частинами мови https://www.youtube.com/watch?v=UFpoZYBDUao</p>
2	ПОНЯТТЯ НОРМИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ		
2.4	Морфологічна норма	<p>Морфологічна помилка.</p> <p>Іменник.</p> <p>Рід іменників (складні випадки узгодження роду іменників типу <i>кір, дріб, біль, нежить, пил, степ, ступінь, путь</i> та ін. з іншими частинами мови).</p> <p>Паралельні родові форми іменника (<i>зал – зала, птах – птаха, плацкарт – плацкарта</i> тощо).</p> <p>Іменники чоловічого та жіночого роду, що означають назви людей за діяльністю (<i>поет – поетеса, поетка; директор – директорка, робітник – робітниця</i> та ін.).</p> <p>Іменники спільного і подвійного роду.</p> <p>Визначення роду невідмінюваних іменників та аббревіатур, правила вживання їх.</p> <p>Іменники, що мають лише форму однини або множини.</p> <p>Складні випадки відмінювання іменників.</p> <p>Закінчення іменників І відміни в орудному відмінку.</p> <p>Закінчення іменників чоловічого роду II відміни в родовому відмінку.</p> <p>Відмінкові закінчення іменників з конкретним та абстрактним значенням (<i>терміна – терміну, феномена – феномену</i>). Паралельні закінчення іменників чоловічого роду давального відмінка (-ові, -еві (-єві) , -у (-ю)); іменників знахідного відмінка (назв побутових предметів (<i>узяв олівець – узяв олівця, написав лист – написав листа</i>); іменників місцевого відмінка однини (<i>на коні – на коневі, в ліжку –</i></p>	<p><u>Мовні норми</u> ст. 37-47 http://www.dut.edu.ua/uploads/1_666_15833608.pdf</p> <p>Відео: проект ЗНО Українська мова. Морфологічні ознаки іменника https://www.youtube.com/watch?v=GTV_foKZqtk</p> <p>Відео: Іменники в родовому відмінку. https://www.youtube.com/watch?v=3g1fl2PIHXI</p> <p>Відео: Іменники в родовому відмінку. Асоціативна пам'ять. https://www.youtube.com/watch?v=cMnu-voSs2E</p>

		<p>на ліжкові, в гаї – в гаю, на торзі – на торгу); іменників місцевого відмінка множини (кістьми – костями, крильми – крилами, чобітьми – чоботями тощо).</p> <p>Закінчення іменників III відміни в орудному відмінку.</p> <p>Словозміна іменників IV відміни.</p> <p>Особливості кличного відмінка.</p> <p>Творення й відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові.</p> <p><u>Основні поняття і терміни.</u></p> <p>Рід. Число. Відмінювання.</p> <p>Абревіатура.</p>	
3	ПРАКТИЧНА РИТОРИКА		
3.2	Суперечка як вид комунікації.	<p>Суперечка як вид комунікації.</p> <p>Різновиди суперечки.</p> <p>Правила ведення суперечки.</p> <p>Аргументи й докази.</p> <p>Полемічні прийоми.</p> <p>Мистецтво відповідати на запитання.</p> <p><u>Основні поняття і терміни.</u></p> <p>Полеміка. Теза. Доказ. Аргумент.</p>	<p>Мистецтво аргументації ст. 187-190, Дискусія ст. 251-255</p> <p>http://www.dut.edu.ua/uploads/1_666_15833608.pdf</p>

РЕКОМЕНДОВАНІ ВИДИ РОБОТИ:

- виконання тренувальних вправ;
- написання конспекту;
- підготовка презентацій;
- підготовка промов;
- проведення дискусій;
- участь у конкурсах, олімпіадах, вікторинах.